

УДК 159.9

Застело А.О.¹

¹ доц. НУ «Запорізька політехніка»

**ВПРОВАДЖЕННЯ КОУЧІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕС
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ**

Коучінгові технології у освітньому процесі є актуальним відгуком до виклику сьогодення. Постійність інноваційних процесів в освіті детермінує якість підготовки майбутніх спеціалістів. Тому якісна постановка цілей та

швидке і ефективно досягнення результатів дозволяють мобілізувати та розвинути особистісний потенціал суб'єктів освітнього процесу.

Оскільки в професії психолога основним інструментом здійснення професійної діяльності є власна особистість, то коучінгові технології доповнюють набуття теоретичних знань та практичних навичок вдосконаленням особистісних якостей, що складають основу успішної психологічної практики та продуктивної взаємодії з клієнтом.

Нежинська О.О. та Тименко В.М. визначають коучинг як сучасну технологію, створену для розвитку потенціалу людей і команд, задля досягнення заздалегідь узгоджених цілей та докорінної зміни моделей поведінки, що призводить до розкриття внутрішнього потенціалу особистості [1].

В розрізі професійного становлення психолога в освітньому середовищі університету процес коучінгу зумовлює виконання важливих завдань:

1) розкривається потенціал особистості майбутнього спеціаліста;

2) через розвиток професійних та особистих якостей розвиваються та вдосконалюються нові здібності й навички, які підвищують ефективність роботи та покращують якість життя студента в цілому;

3) завдяки запровадженню коучінгових технологій, як універсальних, в освітню взаємодію підвищується її ефективність на суб'єкт-суб'єктному рівні – між тим, хто навчає, і тим, хто навчається.

4) підвищується особиста ефективність через освоєння вміння керувати собою, своїм станом, своїми ресурсами, що, в свою чергу, допомагати іншим у розвитку особистісного потенціалу,

5) розвивати навички комунікації, будувати конструктивні відносини з колегами, які максимально підвищують ефективність вирішення актуальних життєвих завдань.

З першого року підготовки майбутніх психологів впровадження коучінгових технологій здійснюється поетапно, з нарощуванням їх складності та глибини.

Грунтовні техніки дозволяють нарощувати швидкість і якість аналізу проблеми в будь-якій предметній області. Наведемо деякі з них.

Техніка «GROW» (Дж. Уїтмор) складається з поступового освоєння переліку запитань у ефективній послідовності: Goal (мета) – «Чого саме ми бажаємо досягти?», «Якою є наша мета?», «Наскільки вона реалістична?»; Reality (реальність) – «У якій ситуації ми перебуваємо зараз?», «Якими ресурсами ми володіємо?», «Що матимемо, коли мету буде досягнуто?»; Opportunity (можливість, варіанти вибору) – «Що саме нам допоможе у вирішенні цього питання?», «Який шлях ми оберемо для досягнення цієї мети?»; Will (наміри) – «Які інструменти ми оберемо для досягнення мети?», «Які з обраних варіантів є найбільш оптимальними».

В основі SWOT-аналізу оцінюються внутрішні та зовнішні фактори, що мають позитивний та негативний вплив на особистість – сильні та слабкі сторони, можливості та загрози.

Квадрат Декарта допомагає прийняти оптимальне рішення щодо ситуації спираючись на визначення того, що буде отримано та втрачено в разі як здійснення, так і нездійснення дії.

Протягом навчання на четвертому курсі майбутні психологи вже готові самостійно планувати та втілювати коучінг-методи як у навчальному процесі, так і в поза навчальному житті.

Досвід впровадження коучінгових технологій в навчальний процес дозволяє нам говорити про підвищення особистісних компетенцій щодо цілепокладання та усвідомленості студентами свого професійного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Нежинська О. О. Основи коучингу : навчальний посібник / О. О. Нежинська, В. М. Тименко. – Київ ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. – 220 с.